

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Számítógépi programalkotás jogosulatlan felhasználása

Ügyszám: SZJSZT 24/2003

A megbízó által feltett kérdések:

Állapítsa meg a szakértő, hogy sérültek-e az Szjt-ben nevesített személyhez fűződő, illetve vagyoni jogaink, azaz az S. Rt. követett-e el szerzői jogsértést, illetve ha igen, akkor pontosan milyen és mennyiben.

Az eljáró tanács válasza:

Előzetes megállapítások

Az A. Kft. arra kér választ, hogy az általa kifejlesztett VOK számítástechnikai programalkotás, programmodul (a továbbiakban: VOK) alkotással kapcsolatban az S. Rt. követett-e el szerzői jogsértést? Az eljáró tanács a rendelkezésre bocsátott okiratok, valamint az A. Kft. írásbeli közlései alapján az alábbi álláspontot alakította ki.

A becsatolt értékesítési szerződés elnevezésű dokumentum valós tartalmának megállapításakor az eljáró tanács a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 3. § alapján alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényt (Ptk.) vette alapul. A Ptk. 200. §-ának (1) bekezdése értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. Ennélfogva előfordulhat, hogy a szerződés tartalma eltér vagy mást, illetőleg többet foglal magában annál, mint amit a felek a jogviszony minősítéseként megjelöltek. Ilyen esetben nem a megnevezés, hanem – a Ptk. 207. §-a (1) bekezdését figyelembe véve – a tartalom a döntő, és a vitás kérdést a szerződés valódi tartalmának megfelelően kell elbírálni. (Legfelsőbb Bíróság Eln.Tan.G.törv. 30432/1980-Bh.1981. 510.)

Ezen elvet figyelembe véve megállapítható, hogy a vizsgált szerződés – amelyet értékesítési szerződésként jelöltek meg – az Szjt. V. fejezetében meghatározott felhasználási szerződésnek tekintendő. Figyelemmel arra, hogy a szerződés keletkezésének dátuma 2002. július 22, annak vizsgálatakor a szerzői jogról szóló 2001. évi LXXVII. törvénnyel módosított 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) rendelkezései voltak az irányadóak.

Személyhez fűződő jogok

Az eljáró tanács indokoltnak tartja rámutatni, hogy az A. Kft. és az S. Rt. között kötött, fent említett szerződés 1.2. alpontjában szereplő megjelölés „Szerző: A. Kft.” valamint a szerződés 4. pontja címében használt „személyhez fűződő jogok” kifejezés helytelen. Az Szjt. szerzőként csak természetes személyt ismer el (4. § (1) bekezdés). Jogi személyt szerzőség nem illet meg. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az eljáró tanács abból indul ki, hogy a VOK szerzőitől az A. Kft. az Szjt. rendelkezései alapján a műre vonatkozó vagyoni jogokat szerezte meg. (Szjt. 16. § (1) bekezdés, illetve a 30. § (1) és (5) bekezdés.) A csatolt iratokban nincs olyan adat, amely ellentmondana ennek.

A vagyoni jogok alcím alatti első bekezdésben foglalt megállapításokból az tűnik ki, hogy az S. Rt. úgy használta fel a szerzői jogi műnek minősülő VOK-ot, hogy nem tüntette fel a mű szerzőit, s ez a szoftveralkotások esetében is elvileg az Szjt. 12. §-ába ütközik. A rendelkezésre álló iratok alapján azonban nem tisztázható, hogy a szerzők és az A. Kft. közötti megállapodás mennyiben és miként rendezi a szerzők nevének a megjelölését, vagy a mű esetleges anonim módon való felhasználását, s ezért mennyiben volt jogosult az A. Kft. csak a saját nevének való feltüntetésére. Egyértelműen csak az állapítható meg, hogy az S. Rt. megsértette a felhasználási szerződésben foglalt azt a kötelezettségét, hogy az „A. fejlesztés” megjelölést feltüntesse a „P.” program olyan változatának felhasználásai esetén, amelybe a VOK beépült.

A körülmények, az eljáró tanács rendelkezésére álló iratok alapján nincs adat arra, hogy a személyhez fűződő jogok esetleges megsértése vagyoni hátrányt is okozhatott volna.

Vagyoni jogok

A VOK a rendelkezésre álló iratok alapján egyfajta távoktatási, illetőleg elektronikus oktatási rendszer vizsgáztató modulja (szoftverje) és azt a felhasználási szerződés szerint az S. Rt. „P.” E-learning Képzésmenedzsment rendszerhez illeszkedően való felhasználás céljára bocsátotta rendelkezésre az A. Kft.

Az A. közlésein kívül más adatok is vannak arra, hogy az S. Rt. a megújításra került „P.”-be beépítette a VOK-ot és maga végezte el az általa szükségesnek ítélt módosításokat, javításokat, anélkül, hogy erre a fent említett szerződés feljogosította volna (lásd: K. P.-nek 2003. január 15.-én az A. Kft.-hez – személy szerint F. V.-hez – intézett csatolt e-mailjét, illetve S. I.-nek az S. Rt. képviselőjében a 2003. március 4.-én kelt emlékeztető szerint tett kijelentéseit, amelyekben a vizsgáztató program újraírásáról beszél, és arról, hogy ennek alapján szerinte a vizsgáztató modul tekintetében megoszlanak a szerzői jogok („a tulajdonjog”), ami csak úgy lehetséges, hogy ténylegesen felhasználták a VOK-ot).

Az Szt. 16. §-ának (1) bekezdése értelmében „a szerzőnek kizárólagos joga van a mű anyagi és nem anyagi formában történő felhasználására...”. A mű módosítása olyan cselekmény, amely a mű bármely formában történő felhasználásának a fogalomkörébe tartozik.

A felhasználási szerződésben sem az 1. és 3. pont, sem bármely egyéb rendelkezés nem ad jogot az S. Rt-nek a mű módosítására, illetve arra, hogy anélkül javítsa a programot, hogy módot adna az A. Kft. számára a hibajavításokra vonatkozó szerződéses kötelezettségeinek teljesítésére.

E cselekményeknek a jogtulajdonos engedélye nélküli elvégzése – az Szt. alábbiakban idézett rendelkezéseire figyelemmel – a jogtulajdonos vagyoni jogait sérti.

Az Szt. 16. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű anyagi formában és nem anyagi formában történő bármely felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.”

A Szt. 16. §-ának (6) bekezdése úgy rendelkezi, hogy jogosulatlan a felhasználás akkor, ha arra a törvény vagy a jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

Az Szt. 17. §-ának rendelkezései szerint – egyebek mellett – felhasználásnak minősül a szerzői mű átdolgozása is. Az Szt. 29. §-a pedig kimondja: a szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve, hogy erre másnak engedélyt adjon, és hogy átdolgozásnak tekintendő a mű minden olyan megváltoztatása, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.

Az Szt. 47. §-ának (1) bekezdése szerint a felhasználási engedély csak kifejezett kikötés esetén terjed ki a mű átdolgozására. A törvény 59. §-ának (1) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy eltérő megállapítás hiányában a szerző kizárólagos joga nem terjed ki – egyebek mellett – az átdolgozásra és a szoftver bármely más módosítására, ideértve a hiba kijavítását is, amennyiben e felhasználási cselekményeket a szoftvert jogszerűen megszerző személy a szoftver rendeltetésével összhangban végzi.

Az A. Kft. és az S. Rt. között kötött felhasználási szerződés 1. és 3. pontja szerint a VOK továbbfejlesztését, a „származékos mű” létrehozatalához szükséges módosításokat az A. Kft. végzi. Ez az Szt. 59. §-ának (1) bekezdése szerinti eltérő megállapodásnak minősül a mű átdolgozása, illetve más módosítása tekintetében.

Miután az S. Rt. e megállapodás ellenére az A. Kft. engedélye nélkül maga módosította és dolgozta át, illetőleg ilyen módon használta fel a VOK-ot, megsértette az A. Kft-nek a fentiekben említett vagyoni jogait.

Budapest, 2003. szeptember 8. és október 21.

Dr. Pálos György
a tanács elnöke

Dr. Novák Tamás
a tanács előadó tagja

Simonkovics Sándor
a tanács szavazó tagja